

dosar nr. 2ra-243/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător: (S. Suvac)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (N. Budăi, I. Țurcan, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigore Popa,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rotaru împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene „Air Moldova” cu privire la încasarea sumei cu titlu de compensație, penalității de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au admis apelurile declarate de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigore Popa și de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” s-a casat hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în partea admiterii încasării penalității de întârziere și respingerii pretenției încasării prejudiciului moral, cu adoptarea unei noi hotărâri după cum urmează: s-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene „Air Moldova” în beneficiul Tatiane Rotaru suma de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, s-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția reclamantei Tatiana Rotaru privind încasarea penalității de întârziere în mărime de 2275 euro, în rest hotărârea instanței de fond a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2017, Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene „Air Moldova” cu privire la încasarea sumei cu titlu de compensație, penalității de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Tatiana Rotaru, a indicat că la 28 martie 2017 a procurat bilet de călătorie de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, pe numele său cu nr. 9U 518, pe itinerarul Florența – Chișinău pentru data 25 iulie 2017, ora 15:50 și cu nr. 9U 517, pe itinerarul Chișinău Florența pentru data 22 august 2017, ora 13:40.

Reclamanta Tatiana Rotaru, a menționat că la 22 august 2017, cu trei ore înainte de zbor, la orele 10.40, s-a prezentat la Aeroportul Internațional Chișinău, pentru cursa aeriană Chișinău - Florența, unde a fost anunțată despre reținerea cursei, fără a-i fi oferite careva explicații, ulterior, avionul a decolat abia la ora 18.30, cu peste 4 ore întârziere.

Reclamanta Tatiana Rotaru, a invocat că la 22 august 2017 a adresat o reclamație către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” prin care a solicitat compensarea corespunzătoare a întârzierii care a avut loc, iar pârâta ÎS CA „Air Moldova”, care a recepționat reclamația la aceeași dată, a motivat întârzierea zborului prin necesitatea asigurării securității zborului, fără a da curs reclamației din 22 august 2017, fapt ce reprezintă un refuz.

Reclamanta Tatiana Rotaru a declarat că conform răspunsului Autorității Aeronautice Civile al Republicii Moldova din 19 septembrie 2017, distanța ortodromică între aeroporturile din or. Chișinău și or. Florența este de 771 mile nautice, echivalentul a 1427, 89 km.

Reclamanta Tatiana Rotaru a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene „Air Moldova” în beneficiul Tatiane Rotaru, a compensației în mărime de 250 euro, precum și a penalității în mărime de 5 % din suma compensației pentru întârzierea executării obligației pecuniare, începând cu 06 septembrie 2017 și a cheltuielilor de judecată.

La 15 martie 2018 Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care suplimentar a solicitat încasarea din contul ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul Tatiane Rotaru a compensației în mărime de 250 euro, încasarea penalității legale de întârziere în mărime de 2275 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, cât și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Reclamanta Tatiana Rotaru a menționat că prin întârzierea zborului din vina companiei aeriene, ora decolării a fost modificată de la 13:40, la ora 18:30, a zilei de 22 august 2017 și reclamanta Tatiana Rotaru a avut de suportat un stres psihologic, suferințe psihice manifestate prin sentimente de frustrare și nedreptate, fapt care îi este imputabil în exclusivitate Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”.

Reclamanta Tatiana Rotaru a invocat că ÎS CA „Air Moldova” nu a reacționat în modul corespunzător și a refuzat compensarea prejudiciilor solicitate pentru întârzierea zborului, de aceea consideră că aceasta este obligată să plătească și o penalitate legală de întârziere, pentru întârzierea plăților compensatorii, așa precum prevede Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

Reclamanta Tatiana Rotaru a indicat că a calculat penalitatea de întârziere pentru compensația de 250 euro, pentru perioada 06 septembrie 2017 – 07 martie 2018 (pentru 182 zile), ceea ce constituie 2275 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, cât și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rotaru împotriva ÎS CA „Air Moldova” cu privire la încasarea sumei cu titlu de compensație, penalității de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, s-a

încasat din contul ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul Tatiane Rotaru suma în mărime de 250 euro cu titlu de compensație, penalitatea de întârziere în mărime de 2275 euro, iar în total 2525 euro, echivalentul în lei MD, conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii, s-a încasat din contul ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul Tatiane Rotaru cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4000 lei, în rest peretențiile în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, s-au respins ca fiind neîntemeiate, s-a încasat din contul ÎS CA „Air Moldova” la bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 1525,40 lei.

Prin decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigore Popa și ÎS CA „Air Moldova” și s-a casat hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în partea admiterii încasării penalității de întârziere și respingerii pretenției încasării prejudiciului moral, cu adoptarea unei noi hotărâri după cum urmează s-a încasat din contul ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul Tatiane Rotaru suma de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, s-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția reclamantei Tatiane Rotaru privind încasarea penalității de întârziere în mărime de 2275 euro, în rest hotărârea instanței de fond a fost menținută.

La 19 decembrie 2018, Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigore Popa a declarat recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea penalității de întârziere a achitării compensației de întârziere a zborului, cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurenta Tatiana Rotaru, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea. Recurenta Tatiana Rotaru consideră că examinarea cauzei a avut loc în mod arbitrar, incomplet, evaziv și cu interpretarea eronată a legii.

Recurenta Tatiana Rotaru indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 18¹, 32 al Legii cu privire la protecția consumatorilor și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 08 noiembrie 2012, pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asisitența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anularii sau întârzierii prelungite a zborurilor, referitor la faptul că nu urmează a fi aplicată penalitatea pentru fiecare zi de întârziere, de achitare a compensației de 250 euro, după expirarea termenului de 14 zile a reclamației ca urmare a prestării necorespunzătoare a serviciului - efectuarea zborului. Ori în temeiul art. 20 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

Recurenta Tatiana Rotaru a invocat prevederile art. 18¹ al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorilor, în care este stipulat că în cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficiențelor apărute care nu sunt imputabile consumatorului, înlocuirea gratuită, reducerea corespunzătoare a

prețului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficiențelor în timpul prestării sau recepționării serviciului ori în cadrul termenului de garanție și se face necondiționat de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

Recurenta Tatiana Rotaru consideră că intimata ÎS CA „Air Moldova” se află în întârzierea executării obligației pecuniare în sumă de 250 euro, începând de la data de 06 septembrie 2017 în urma recepționării de către intimata ÎS CA „Air Moldova” la 22 august 2017 a pretenției recurente, fiind în întârziere cu 6 luni și în temeiul art.32 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, recurenta pretinde la încasarea penalității pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 5 %, din valoarea compensației pentru întârzierea zborului ca urmare a prestării necorespunzătoare a serviciului. Conform art. 32 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorilor pentru încălcarea termenelor prevăzute la art. 18 alin. (7) și (20) și art. 181 alin.(1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 5 % din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului.

Recurenta Tatiana Rotaru a menționat că pentru întârzierea serviciului, efectuarea zborului, conform pct. 16 lit. a); 17, 18 lit. a), din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 08 noiembrie 2012, pasagerii primesc o compensație în valoare de 250 euro totuși, penalitatea legală nu poate fi exclusă, deoarece este prevăzută de Legea nr. 105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorilor care este un act normativ superior Hotărârii Guvernului RM nr. 836 din 08 noiembrie 2012 și se aplică în cazul încălcării termenului de achitare a compensației, ca urmare a prestării necorespunzătoare a serviciului de efectuare a zborului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la 14 decembrie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 13206 (f. d. 145), fiind recepționată de reprezentantul recurente Tatiana Rotaru, avocatul Grigorie Popa la 16 noiembrie 2018, fapt confirmat prin recipisă anexată la materialele cauzei (f.d. 144). Totodată, instanța de recurs relevă că decizia contestată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești www.instante.justice.md la 14 decembrie 2018.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigorie Popa, la 19 decembrie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 15 ianuarie 2019, în adresa intimatei ÎS CA „Air Moldova” a fost expediată copia recursului declarat de Tatiana Rotaru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 29 ianuarie 2019 ÎS CA „Air Moldova” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigorie Popa, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigorie Popa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigorie Popa, se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigorie Popa.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tatiana Rotaru, reprezentată de avocatul Grigorie Popa împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rotaru împotriva Întreprinderii de Stat Companiei Aeriene „Air Moldova” cu privire la încasarea sumei cu titlu de compensație, penalității de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan